

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Konzultace k revizi doporučení o relevantních trzích

Evropská komise zahájila cílenou konzultaci o přezkumu doporučení o relevantních trzích v odvětví elektronických komunikací,[1] které bylo přijato v roce 2014 (2014/710/EU).[2] Cílem konzultace je „shromáždit informace o současném stavu a vývoji velkoobchodních trhů a posoudit současné a potenciální trhy, které jsou náchylné k regulaci ex ante v tomto odvětví“. Výsledky cílené konzultace podpoří přípravu Komise na vydání nového doporučení, které má být přijato do 21. prosince 2020.

Vhodná identifikace relevantních trhů podléhajících regulaci ex ante je klíčem k celkovému fungování regulačního rámce EU. Proto také byla v novém evropském kodexu elektronických komunikací[3] potvrzena jako klíčový regulační nástroj. Umožňuje vnitrostátním regulačním orgánům, aby zaměřily svou pozornost a regulační úsilí na ty trhy, na nichž dosud hospodářská soutěž efektivně nefunguje. Sestavení seznamu předem určených relevantních trhů podléhajících regulaci ex ante pomáhá vnitrostátním regulačním orgánům regulovat tyto trhy koordinovaným způsobem, čímž přispívá k rozvoji vnitřního trhu EU. Stabilní a relevantní seznam relevantních trhů je také nezbytný pro zajištění právní jistoty účastníků trhu, a tím i stabilního obchodního plánování.

Právní úprava analýz relevantních trhů

Problematiku analýz relevantních trhů a určení podniku s významnou tržní silou upravuje doposud evropské právo směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/EC ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES;[4] v českém právu jde o § 51 - 53 zákona o elektronických komunikacích.[5] V současnosti ale již probíhají přípravy transpoziční novely tohoto zákona, a to na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972.[6] Podle jejího článku 124 „členské státy EU přijmou a zveřejní do 21. prosince 2020 právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a budou tyto předpisy používat od 21. prosince 2020“. A do tohoto data Komise hodlá rovněž vydat nové doporučení o relevantních trzích v odvětví elektronických komunikací.

Evropský kodex elektronických komunikací (dále jen „kodex“) upravuje postup pro analýzu trhu v článku 67. Vnitrostátní regulační orgány rozhodnou, zda určitý relevantní trh definovaný v souladu s čl. 64 odst. 3 kodexu odůvodňuje uložení regulačních povinností stanovených ve směrnici č. 2018/1972, která „kodex“ vyhlásila. Vnitrostátní regulační orgány vymezí relevantní trhy podle situace v konkrétním členském státě, zejména relevantní zeměpisné trhy na svém území, v souladu se zásadami práva hospodářské soutěže, a kromě jiného se zohledněním míry hospodářské soutěže v rámci infrastruktury v těchto oblastech; v nejvyšší míře přitom zohlední doporučení a pokyny k významné tržní síle. Významnou tržní sílu „kodex definuje“ čl. 63 odst. 2. Podnik je považován za podnik s významnou tržní silou, „pokud má buď samostatně, nebo ve spojení s jinými podniky, postavení odpovídající dominantnímu postavení, tedy postavení takové ekonomické síly, která mu umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na konkurentech, zákaznících a v konečném důsledku i na spotřebitelích“. Vnitrostátní regulační orgány v příslušných případech zohlední rovněž výsledky zeměpisného mapování. Členské státy mají současně povinnost zajistit, aby tato analýza byla případně provedena ve spolupráci s vnitrostátními orgány na ochranu hospodářské soutěže.

Nové doporučení Komise doporučení o relevantních trzích produktů a služeb

Po veřejné konzultaci zahrnující i vnitrostátní regulační orgány a při nejvyšším možném zohlednění stanoviska BEREC[7] přijme Komise do 21. prosince 2020 doporučení o relevantních trzích produktů a služeb (dále jen „doporučení“). Tento nový dokument, které nahradí doporučení Komise ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, určí trhy produktů a služeb v rámci odvětví elektronických komunikací, jejichž vlastnosti mohou odůvodňovat uložení regulačních povinností stanovených touto směrnicí, aniž jsou dotčeny trhy, které lze vymezen v určitých případech podle práva hospodářské soutěže. Komise vymezení trhy v souladu se zásadami práva hospodářské soutěže. Komise zahrne trhy produktů a služeb do doporučení, pokud na základě pozorování celkových trendů v Unii zjistí, že je splněno každé ze tří kritérií uvedených v čl. 67 odst. 1. „kodexu“:

- jsou přítomny značné a nikoli dočasné strukturální, právní nebo regulační překážky vstupu;
- existuje struktura trhu, která v daném časovém horizontu nesměruje k účinné hospodářské soutěži, a to s ohledem na stav hospodářské soutěže z pohledu infrastruktury a dalších faktorů, které stojí za překážkami vstupu;
- právo hospodářské soutěže je samo o sobě nedostatečné k tomu, aby adekvátně řešilo zjištěná selhání trhu.

Transpozice „kodexu“ do vnitrostátního práva

Evropský právní rámec pro analýzy relevantních trhů je tedy přesně dán a nyní prochází (různým tempem) procesem transpozice do právních řádů členských států EU. V České republice se tak děje v podobě přípravy „velké novely“ zákona o elektronických komunikacích (viz poznámka pod čarou č. 5). Z dikce relevantních ustanovení „kodexu“ je přitom naprosto zřejmé, že hladký a důsledný průběh analýz relevantních trhů bude také záviset na dobré spolupráci obou regulátorů – ex ante (Českého telekomunikačního úřadu) a ex post (Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže). Bude tedy zcela zásadní věcí, aby nová právní úprava tento vztah obou úřadů přesně upravila a vymezila jejich kompetence a aby jak ČTÚ, tak ÚOHS, kompetence svého partnera navzájem respektovaly. Základním principem regulace elektronických komunikací je postupný přechod od sektorově zaměřené regulace k soutěžním pravidlům, tj. od odvětvové regulace *ex ante* k ochraně hospodářské soutěže *ex post*. Regulační zásahy ČTÚ postupně nahradí pravidla soutěžního práva a úloha ČTÚ se bude postupně omezovat. Regulace elektronických komunikací se opírá důsledně o princip dosažení ničím neomezené hospodářské soutěže s co nejmenšími zásahy státu.

Jedním z příkladů dobré a žádoucí spolupráce obou regulačních úřadů je frekvence pro provedení analýzy již jednou deregulovaného trhu. Článek 67 „kodexu“ frekvenci pro provedení analýzy jednou deregulovaného relevantního trhu jen z „byrokratického rozmaru“ by bylo nejen plýtváním zdroji ČTÚ, ale také by vážně narušovalo regulační a právní jistotu. Pokud je trh jednou deregulován, měl by být stažen ze seznamu relevantních trhů (tj. v našem případě dotčeného opatření obecného povahy ČTÚ). Teprve až by se objevila nová indikace, tedy že na trhu mohou vyvstat další soutěžní problémy, ČTÚ by mohl kdykoliv trh opět vymezen a analyzovat. Z dosavadní praxe EU vyplývá, že vnitrostátní regulační úřady nenotifikují opakované analýzy stejného trhu bez významné tržní síly na něm a Komise to nevyžaduje. „Kodex“ stanoví, že analýzy by měly probíhat ve frekvenci 5 let od posledního stanovení operátora s významnou tržní silou a nikoliv od posledního uložení povinností.[8]

Poučení z „krizového vývoje“

Nedávná kritická doba ukázala, že řada podnikatelů byla schopna rychle uzpůsobit své podnikání tak, aby mohli pokračovat nebo aby dodali zboží nebo službu, které všeobecně na trhu a obecně mezi odběrateli a zákazníky chyběly. Tento inovační proces má bezprostřední dopad na soutěžní právo, tj. o co by mělo usilovat a co chránit. Podle relevantního názoru, který si zaslouží citaci,[\[9\]](#) „soutěžní úřady by měly využít tuto jedinečnou zkušenost a v době postvirové se stát důslednými a hlasitými advokáty rušení zbytečné administrativy a regulace, která podnikání škodí.“ Nutno totiž dodat, že debata ohledně změny zákona o významné tržní síle,[\[10\]](#) která se vedla před vyhlášením nouzového stavu, se zdá nejen redundantní, ale je svou podstatou absurdní. Současný zákon a návrhy na jeho změnu komplikují podnikání všem zúčastněným, aniž by přinášely zamýšlený prospěch. Bylo by proto správné obrátit pozornost k racionálnímu řešení, které představuje důsledná implementace unijní směrnice o nekalých praktikách, avšak ani o krok víc.[\[11\]](#)

Bude také správné a především nanejvýše účelné, aby zákonodárci a také státní správa správně, objektivně a důkladně posoudili oblast poskytování služeb elektronických komunikací a zajišťování sítí, které koneckonců zásadně napomáhají zmírnit dopady celosvětové pandemie - a to v řadě oblastí - od výkonu zaměstnání „on-line“, po výuku, obecnou komunikaci atp. Transpozice evropského směrnice a jí vyhlášeného „kodexu“ k tomu dává jedinečnou, bez přehánění „historickou“ příležitost.

Komise přezkoumá stávající doporučení z roku 2014, aby zohlednila hlavní tržní a technologický vývoj (jaký představu je nasazení sítí 5G, internetové aplikace a služby, konvergence mezi různými typy sítí a služeb a rozvoj přístupových sítí nové generace a služeb) a aby celkové pozorované a očekávané tržní trendy v členských státech v novém doporučení o relevantních trzích správně a přesně vystihla. Konzultaci, kterou za tím účelem vyhlásila 15. února 2020, proběhla do 10. května 2020[\[12\]](#) a vzhledem k jejímu obsahu a také závažnosti se lze nadíti, že se v jejím rámci vyslovili jak regulátor, tak - především a také - operátoři sítí elektronických komunikací, kteří působí na českém trhu.

JUDr. Zdeněk Vaníček

Autor se zabývá problematikou evropského práva v oborech elektronických komunikací, tvorby a ochrany obsahu a autorských práv.

[\[1\]](#) K dispozici >>> [zde](#).

[\[2\]](#) Doporučení Komise ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace, Úřední věstník EU L 321, 17. 12. 2018, str. 36.

[4] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/EC ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací.

[5] Zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

[6] Návrh zákona, kterým se mění zákon č. [127/2005](#) Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

[7] V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1971 ze dne 11. prosince 2018 o zřízení Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a Agentury na podporu BEREC (Úřad BEREC), o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení nařízení (ES) č. 1211/2009.

[8] Viz písm. a) článku 67 odst. 5 a recitál č. 177 „kodexu“: Čl. 67: „5. Opatření přijatá podle odstavců 3 a 4 tohoto článku podléhají postupům uvedeným v člancích 23 a 32. Vnitrostátní regulační orgány provedou analýzu relevantního trhu a informují o příslušném návrhu opatření v souladu s článkem 32:

a) do pěti let od přijetí předchozího opatření, pokud vnitrostátní regulační orgán definoval relevantní trh a určil, které podniky mají významnou tržní sílu; tuto pětiletou lhůtu je možno výjimečně prodloužit až o jeden rok, oznámí-li vnitrostátní regulační orgán Komisi nejpozději čtyři měsíce před skončením daného pětiletého období prodloužení této lhůty s odůvodněním a Komise do jednoho měsíce od oznámení tohoto prodloužení proti němu nevznesla námitky;“

Rec. 177: „Při určování toho, zda vnitrostátní regulační orgán splnil svoji povinnost provést analýzu trhů a oznámil příslušný návrh opatření alespoň každých pět let, bude bráno jako začátek nového pětiletého cyklu pouze oznámení obsahující nové posouzení vymezení trhu a významné tržní síly.“

[9] Neruda, R.: Firmy musí znát pravidla a vědět, že úřady i v krizi půjdou po tvrdých prohrách, říká Neruda, Info.cz, 15. 4. 2020.

[10] Hlavním cílem předkládaného návrhu zákona je transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ze dne 17. dubna 2019 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci. Změny se týkají oblasti uzavírání dodavatelských smluv a deklarování nekalých obchodních praktik při prodeji zemědělských a potravinářských výrobků.

[11] Dtto.

[12] Viz poznámka č. 1.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)